

Βρυξέλλες, 16 Μαΐου 2023
(OR. en)

9260/23

CULT 62
RELEX 580
JAI 601
COEST 308
ASIM 58
AUDIO 46
CIVCOM 123
COCON 32
COHAFA 50
COPS 238
IXIM 122
NDICI 12
PROCIV 28
VISA 99

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί

Επισυνάπτονται στο Παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, τα οποία εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός), κατά τη σύνοδο της 16ης Μαΐου 2023.

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ ΠΟΥ
ΔΙΑΤΡΕΧΟΥΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΚΑΙ ΕΧΟΥΝ ΕΚΤΟΠΙΣΤΕΙ**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ

1. τη σημασία των δημιουργικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται στα παγκόσμια¹ και περιφερειακά² μέσα για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για τη διατήρηση της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της πολιτιστικής πολυμορφίας, του πλουραλισμού, της δημοκρατίας και της εγγενούς αξίας του πολιτισμού,
2. το έργο διεθνών οργανισμών για την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης, όπως της UNESCO —της οποίας η Σύμβαση του 2005 αναγνωρίζει την ανάγκη να ληφθούν μέτρα για την προστασία της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων, ιδιαίτερα σε καταστάσεις όπου οι πολιτιστικές εκφράσεις μπορούν να απειληθούν με εξάλειψη ή με σοβαρές αλλοιώσεις³— και του Συμβουλίου της Ευρώπης⁴, ιδίως όσον αφορά το Μανιφέστο του για την ελευθερία της έκφρασης των τεχνών και του πολιτισμού στην ψηφιακή εποχή,

¹ Μεταξύ άλλων, στο άρθρο 27 της Οικουμενικής Διακήρυξης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, η οποία γιορτάζει την 75η επέτειό της το 2023, ή στο άρθρο 15 του Διεθνούς Συμφώνου για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα.

² Μεταξύ άλλων, στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

³ Σύμβαση της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων.

⁴ Βασιζόμενο στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), το Συμβούλιο της Ευρώπης δημοσίευσε, για παράδειγμα, έκθεση σχετικά με την καλλιτεχνική ελευθερία και παρουσίασε το Μανιφέστο για την ελευθερία της έκφρασης των τεχνών και του πολιτισμού στην ψηφιακή εποχή, στο οποίο αναφέρεται, μεταξύ άλλων, ότι οι περιορισμοί της ελευθερίας της έκφρασης και της καλλιτεχνικής ελευθερίας επηρεάζουν το σύνολο της κοινωνίας, αποστερώντας της τον πλουραλισμό και τη ζωτικότητα της δημοκρατικής διαδικασίας.

3. τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2022 και της 9ης Φεβρουαρίου 2023, στα οποία επαναλαμβάνεται ότι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καταδικάζει απερίφραστα τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, επαναβεβαιώνεται ότι η Ένωση στηρίζει απόλυτα την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα της Ουκρανίας εντός των διεθνώς αναγνωρισμένων συνόρων της⁵, και επαναλαμβάνεται η δέσμευση να ενισχυθεί η στήριξη των εκτοπισμένων⁶,
4. το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πολιτιστική αλληλεγγύη με την Ουκρανία, το οποίο εκφράζει ειλικρινή αλληλεγγύη προς τους καλλιτέχνες⁷, καθώς η τέχνη και ο πολιτισμός θα διαδραματίσουν θεμελιώδη ρόλο στην επούλωση των τραυμάτων και την ανασυγκρότηση της Ουκρανίας, και επιδοκιμάζει ιδίως τη δράση των ουκρανών καλλιτεχνών και δημιουργών που αντιστέκονται στη ρωσική εισβολή ασκώντας την τέχνη τους⁸,
5. το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα 2023-2026⁹, το οποίο περιλαμβάνει διάφορες δράσεις¹⁰ σχετικά με το ζήτημα των καλλιτεχνών που διατρέχουν κίνδυνο¹¹ και έχουν εκτοπιστεί.

⁵ EUCO 34/22.

⁶ EUCO 1/23.

⁷ Για τον ορισμό των «καλλιτεχνών», βλ. παράρτημα II.

⁸ Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την πολιτιστική αλληλεγγύη με την Ουκρανία και τον κοινό μηχανισμό αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για πολιτιστική ανάκαμψη στην Ευρώπη (2022/2759(RSP)).

⁹ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023-2026) (ΕΕ C 466 της 7.12.2022).

¹⁰ Δηλαδή, σχετικά με την καλλιτεχνική ελευθερία, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την ενδυνάμωση των τοπικών πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων στην Ουκρανία, καθώς και σχετικά με τον ρόλο του πολιτισμού και των επαγγελματιών του στην προώθηση και την προάσπιση της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε εύθραυστα περιβάλλοντα.

¹¹ Για τον ορισμό των «καλλιτεχνών που διατρέχουν κίνδυνο», βλ. παράρτημα II.

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΟΤΙ

6. οι καλλιτέχνες ανά τον κόσμο διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή, την ανάπτυξη και την ανθεκτικότητα της κοινωνίας και των ατόμων και θα πρέπει να είναι σε θέση να το πράττουν διατηρώντας παράλληλα τη δημιουργικότητα και την ελευθερία της έκφρασής τους,
7. θα πρέπει, ως εκ τούτου, να παρέχεται στους καλλιτέχνες προστασία, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, από απειλές και παραβιάσεις κάθε είδους και μορφής που τους θέτουν σε κίνδυνο λόγω του καλλιτεχνικού τους έργου,
8. ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας αποτελεί επίσης επίθεση κατά της πολιτιστικής ταυτότητας της Ουκρανίας και η πολιτιστική διάσταση έχει να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στις διάφορες μορφές στήριξης προς την Ουκρανία.

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ

9. το θάρρος και την αποφασιστικότητα όλων των καλλιτεχνών, ιδίως των γυναικών, που υψώνουν τις φωνές τους μέσω της δύναμης του πολιτισμού για να προωθήσουν δίκαιες και ειρηνικές κοινωνίες, την ελευθερία και τη δημοκρατία, και αντιτάσσονται στον πόλεμο, τις διώξεις και τη μισαλλοδοξία,
10. τον σημαντικό ρόλο, ιστορικά και σήμερα, των εξόριστων καλλιτεχνών στην προώθηση της ειρήνης, της αμοιβαίας κατανόησης, της ελευθερίας, της δημοκρατίας και της πολιτιστικής πολυμορφίας, καθώς και πόσο σημαντικό είναι να δοθεί στους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί η ευκαιρία να συνεχίσουν το καλλιτεχνικό τους έργο και να παραμείνουν μάρτυρες των εξελίξεων,
11. ότι οι καλλιτέχνες δεν μπορούν πλέον να συνεχίσουν το καλλιτεχνικό τους έργο με ασφάλεια σε χώρες ανά τον κόσμο όπου οι δημοκρατικές αξίες καταπιέζονται ή απαγορεύονται· σε αυτούς περιλαμβάνονται ρώσοι και λευκορώσοι καλλιτέχνες που ασκούν κριτική στο καθεστώς, με αποτέλεσμα να βρίσκονται στο επίκεντρο απειλών και διώξεων,
12. ότι ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας έχει προκαλέσει μεγάλης κλίμακας εκτοπισμούς ουκρανών πολιτών και οξεία ανθρωπιστική κρίση που όμοιά της είχε να καταγραφεί στην Ευρώπη από τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, με τεράστιες επιπτώσεις, μεταξύ άλλων, στους καλλιτέχνες και την ελευθερία τους να εκφράζονται, και έχει επιβεβαιώσει εκ νέου την ανάγκη ετοιμότητας στην Ευρώπη για την παροχή στήριξης, τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα, σε καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, μέσω των κατάλληλων θεσμικών και νομικών πλαισίων.

ΕΚΦΡΑΖΕΙ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ

13. για τα μέτρα που έλαβαν η ΕΕ και τα κράτη μέλη της για την παροχή ασφαλούς καταφυγίου¹² σε καλλιτέχνες, συμπεριλαμβανομένων σπουδαστών τεχνών, και σε ανεξάρτητους δημοσιογράφους¹³, οι οποίοι εγκαταλείπουν την Ουκρανία λόγω του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας, και τις πρωτοβουλίες που αναλήφθηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη»¹⁴ για τη στήριξη ουκρανών καλλιτεχνών που πλήττονται από τον πόλεμο, καθώς και στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus + για τη στήριξη ουκρανών σπουδαστών τεχνών.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΣΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ, ΚΑΙ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΛΗΛΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΛΑΙΣΙΩΝ:

14. να εξετάσουν το ενδεχόμενο λήψης περαιτέρω μέτρων ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα παροχής ασφαλών καταφυγίων και των λεγόμενων «πόλεων ασύλου»¹⁵ σε καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί από διάφορα μέρη του κόσμου, και να συμβάλλουν στη δικτύωσή τους,
15. να εξετάσουν το ενδεχόμενο προσαρμογής, κατά περίπτωση, των ανά τακτά διαστήματα φιλοξενιών καλλιτεχνών σε φιλοξενίες έκτακτης ανάγκης, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες των καλλιτεχνών που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, συμπεριλαμβανομένων όσων διαφεύγουν τον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας,
16. να εξετάσουν το ενδεχόμενο εφαρμογής μιας μακροπρόθεσμης και ολιστικής προσέγγισης κατά την υποδοχή καλλιτεχνών που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, καθώς και των οικογενειών τους, η οποία θα συμπληρώνει την επείγουσα ανάγκη για ασφαλές καταφύγιο και θα τους παρέχει τη δυνατότητα να ενταχθούν στην τοπική κοινότητα και την πολιτιστική ζωή, να παραμείνουν καλλιτεχνικά δραστήριοι και να ακουστούν, και θα ενθαρρύνει την εκμάθηση της γλώσσας της χώρας υποδοχής.

¹² Για τον ορισμό του «ασφαλούς καταφυγίου», βλ. παράρτημα II.

¹³ Βλ., για παράδειγμα, συμπεράσματα του Συμβουλίου (2022/C 245/04) σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης, με τα οποία π.χ. καλούνται τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να στηρίξουν ανεξάρτητους και εξόριστους δημοσιογράφους και επαγγελματίες των μέσων ενημέρωσης, ιδίως από χώρες όπως η Ουκρανία, η Λευκορωσία και η Ρωσική Ομοσπονδία.

¹⁴ Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Support for Ukrainian artists, cultural and creative professionals and organisations (Στήριξη για ουκρανούς καλλιτέχνες, επαγγελματίες και οργανώσεις στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς).

¹⁵ Για τον ορισμό των «πόλεων ασύλου», βλ. παράρτημα II.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΑΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ¹⁶, ΣΤΟΥΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΚΑΤΑΛΛΗΛΑ ΕΠΙΠΕΔΑ:

17. να διατηρήσουν τον διάλογο με τους ουκρανούς εταίρους σχετικά με τρόπους για τη συνέχιση της στήριξης των ουκρανικών πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων και να ενθαρρύνουν την προώθηση του ουκρανικού πολιτισμού στην ΕΕ με τη συμμετοχή ουκρανών καλλιτεχνών, συμπεριλαμβανομένων καλλιτεχνών που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, και πολιτιστικών οργανώσεων, με πλήρη σεβασμό της αυτονομίας και της πολυμορφίας του πολιτιστικού τομέα,
18. να λάβουν μέτρα, μέσω όλων των σχετικών διαύλων, για την προάσπιση και την προστασία της καλλιτεχνικής ελευθερίας και των δικαιωμάτων των καλλιτεχνών παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος να δημιουργούν χωρίς λογοκρισία ή εκφοβισμό,
19. να συνεχίσουν να στηρίζουν τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί στην ΕΕ λόγω των επιπτώσεων καταπιεστικών καθεστώτων ή πολέμου, ή λόγω της αντίθεσής τους σε αυτά, ιδίως του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας,
20. να διαβουλεύονται με φορείς που δραστηριοποιούνται στην παροχή ασφαλών καταφυγίων για τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, πριν από την κατάρτιση των περιοδικών εκθέσεων που προβλέπονται στη σύμβαση της UNESCO του 2005¹⁷ και, κατά περίπτωση, να συμπεριλαμβάνουν στις εν λόγω εκθέσεις το ζήτημα των ασφαλών καταφυγίων για τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί.

¹⁶ Τηρουμένης της αρχής της επικουρικότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 5 της ΣΕΕ.

¹⁷ Άρθρο 9 της Σύμβασης της UNESCO του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΥΠΑΤΟ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ
ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ:

21. να δημοσιοποιήσουν μια ολοκληρωμένη επισκόπηση με επικαιροποιημένες πληροφορίες σχετικά με τη διμερή βοήθεια της ΕΕ και των κρατών μελών προς την Ουκρανία στους πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς, η οποία θα περιλαμβάνει τους ουκρανούς καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί,
22. να συνεισφέρουν στη δικτύωση και την ανταλλαγή πληροφοριών, βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών μεταξύ κρατών μελών και μη κρατικών φορέων που στηρίζουν τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί,
23. να στηρίζουν τη διατομεακή διακρατική συνεργασία πολιτικής για την καλλιτεχνική ελευθερία, μεταξύ άλλων με δράσεις για τους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο και έχουν εκτοπιστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις εμπειρίες από το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το οποίο ζητεί στήριξη για τους ουκρανούς εκτοπισθέντες και τους ουκρανικούς πολιτιστικούς και δημιουργικούς τομείς.

Έγγραφα αναφοράς

- Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (2000/C 364/01)
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών σχετικά με το ευρωπαϊκό σχέδιο δράσης για τη δημοκρατία. (COM/2020/790 final)
- Σύμβαση για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών. Σειρά Συνθηκών του Συμβουλίου της Ευρώπης 005, Συμβούλιο της Ευρώπης, 1950
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προστασία και την ασφάλεια των δημοσιογράφων και άλλων επαγγελματιών των μέσων ενημέρωσης (EE C 245 της 28.6.2022, σ. 5)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023-2026) (EE C 466 της 7.12.2022, σ. 1)
- Δήλωση της διάσκεψης των υπουργών Πολιτισμού του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο «Creating our future: creativity and cultural heritage as strategic resources for a diverse and democratic Europe» (Διαμορφώνουμε το μέλλον μας: Η δημιουργικότητα και η πολιτιστική κληρονομιά ως στρατηγικοί πόροι για μια πολύμορφη και δημοκρατική Ευρώπη), 1η Απριλίου 2022
- Δήλωση των ευρωπαϊών υπουργών Πολιτισμού, Οπτικοακουστικών Θεμάτων και Μέσων Ενημέρωσης κατά τη σύνοδό τους στην Ανζέ, έκδοση 2022
- Ευρωπαϊκή Επιτροπή, EU supports Ukraine through culture (Η ΕΕ στηρίζει την Ουκρανία μέσω του πολιτισμού), έκδοση 2022

- [Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 2022, EUCO 34/22](#)
- [Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 9ης Φεβρουαρίου 2023, EUCO 1/23](#)
- [Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης Μαρτίου 2023, EUCO 4/23](#)
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την πολιτιστική αλληλεγγύη με την Ουκρανία και τον κοινό μηχανισμό αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης για πολιτιστική ανάκαμψη στην Ευρώπη. (2022/2759(RSP))
- Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον πολιτισμό και της στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις. (2022/2047(INI))
- International Cities of Refuge Network (ICORN — Διεθνές Δίκτυο Πόλεων Ασύλου), *What is ICORN* (Τι είναι το ICORN), έκδοση 2023. Σύνδεσμος: <https://icorn.org/what-icorn> ([προσπελάστηκε στις 20 Μαρτίου 2023](#))
- ΟΟΣΑ, Policy Responses on the Impacts of the War in Ukraine (Απαντήσεις σε επίπεδο πολιτικής σχετικά με τις επιπτώσεις του πολέμου στην Ουκρανία), έκδοση 2022
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 34)
- Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape (CDCPP — Διευθύνουσα επιτροπή για τον πολιτισμό, την πολιτιστική κληρονομιά και το φυσικό τοπίο), Jaroslav Andel, Giuliana De Francesco, Kata Krasznahorkai, Mary Ann DeVlieg, Sara Whyatt, με την υποστήριξη του Levan Kharatishvili, *Manifesto on the Freedom of Expression of Arts and Culture in the Digital Era* (Μανιφέστο για την ελευθερία της έκφρασης των τεχνών και του πολιτισμού στην ψηφιακή εποχή), έκδοση 2020

- Steering Committee for Culture, Heritage and Landscape (CDCPP — Διευθύνουσα επιτροπή για τον πολιτισμό, την πολιτιστική κληρονομιά και το φυσικό τοπίο), *Free to Create: Artistic Freedom in Europe – Council of Europe Report on The Freedom of Artistic Expression* (Ελευθερία δημιουργίας: Καλλιτεχνική ελευθερία στην Ευρώπη – Έκθεση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης), έκδοση 2023
- UNESCO, The 2005 Convention on the Protection and Promotion of the Diversity of Cultural Expressions (Η Σύμβαση του 2005 για την προστασία και την προώθηση της πολυμορφίας των πολιτιστικών εκφράσεων), έκδοση 2015
- Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες (UNHCR), Ukraine Refugee Situation (Κατάσταση των προσφύγων της Ουκρανίας) — επικαιροποίηση στοιχείων τον Δεκέμβριο του 2022
- Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα, A/RES/2200, 1966
- Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, Η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΟΔΑΔ). Ψήφισμα 217 Α (III) της Γενικής Συνέλευσης, 1948

Ορισμοί

Για τους σκοπούς των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

Καλλιτέχνης: η έννοια του «καλλιτέχνη» πρέπει να νοείται ευρέως, περιλαμβάνοντας όλους τους επαγγελματίες των πολιτιστικών και δημιουργικών τομέων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013.

Ασφαλές καταφύγιο: ως «ασφαλές καταφύγιο» νοείται η ευκαιρία που παρέχεται στους καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο στις χώρες καταγωγής τους να βρουν προστασία και, εφόσον το επιθυμούν, να παραμείνουν καλλιτεχνικά δραστήριοι, για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε άλλο τόπο.

Καλλιτέχνες που διατρέχουν κίνδυνο: καλλιτέχνες που απειλούνται από ένοπλες συγκρούσεις, διώξεις ή καταπίεση.

Φιλοξενία έκτακτης ανάγκης: προσωρινός χώρος υποδοχής για καλλιτέχνη που διατρέχει κίνδυνο, στον οποίο προσφέρονται διαμονή και η ευκαιρία να συνεχίσει να εργάζεται σε ασφαλές μέρος. Η φιλοξενία έκτακτης ανάγκης μπορεί να διαμορφωθεί στο πλαίσιο ήδη υφιστάμενων προγραμμάτων φιλοξενίας καλλιτεχνών ή με τη δημιουργία νέων φιλοξενιών καλλιτεχνών με συγκεκριμένο σκοπό τη στήριξη εκτοπισμένων καλλιτεχνών που προσπαθούν να ξεφύγουν από ένοπλες συγκρούσεις.

Πόλεις ασύλου: σύμφωνα με το International Cities of Refuge Network (ICORN), ως «πόλεις ασύλου» νοούνται πόλεις ή περιφέρειες που προσφέρουν καταφύγιο σε συγγραφείς και καλλιτέχνες οι οποίοι διατρέχουν κίνδυνο, προάγουν την ελευθερία της έκφρασης, υπερασπίζονται τις δημοκρατικές αξίες και προωθούν τη διεθνή αλληλεγγύη. Οι πόλεις μέλη του ICORN παρέχουν καταφύγιο μακράς διαρκείας, όχι όμως μόνιμο, σε όσους διατρέχουν κίνδυνο ως άμεση συνέπεια των δημιουργικών δραστηριοτήτων τους¹⁸.

¹⁸ Διεθνές Δίκτυο Πόλεων Ασύλου.